

[Wilkjelm.]

København? — læger til at røbe, hvad de var kommet under vejr med, idet man under et røveri i en bank formodede, at en af gerningsmændene havde skåret en pulsåre over. Jeg mener, at denne opfordring til lægerne om at give et præj, skal vi sige det sådan, er en opfordring til at bryde den tavshedspligt, der er pålagt lægerne efter lægelovens § 9. Jeg synes, det er en betænkelig sag, at ledende politifolk kan gøre dette, og har derfor bedt ministeren kort tage stilling til det.

Man kan sige om denne tavshedspligt, hvis man vil svinge sig højt op, at det er et af de små eksempler, der viser, at det her samfund som et kultursamfund adskiller sig lidt fra den rene politistat. Man kunne også sige, at det er et af de eksempler, der viser, at vi trods alt har andre værdier end de rent økonomiske og de rent juridiske her i samfundet, nemlig indimellem på små områder nogle humane værdier. Eller man kunne sige, at det viser, at der er andre målsætninger end blot dette med den rene juridiske eller politimæssige nidkærhed.

Man kunne også holde sig ganske nede på jorden og sige, at det eneste, der ligger i denne tavshedspligt, også i den fortolkning af den, jeg her har lagt for dagen, er, at enhver skal kunne henvende sig om den lægehjælp, han eller hun har brug for, uden derved at risikere at modarbejde sig selv. Så banalt er det i og for sig. Der er intet i denne tavshedspligt, heller ikke i den udlægning, jeg her har givet, og som jeg mener er den rigtige, som forhindrer den politimæssige efterforskning. Det eneste, der ligger i den, er, at man ikke for et menneske i sundhedsmæssig nød skal bringe den pågældende i den situation for at få lægehjælp, at den pågældende er nødt til at modarbejde sine egne interesser.

Jeg finder, at vi kulturelt og humanitært er fattigere, hvis man nu vil anlægge den praksis, at politiet i en forholdsvis banal røverisag kan opfordre lægerne til at plapre ud med, hvad de har fået at vide af sådan et menneske i nød.

Justitsministeren (Orla Møller):

Jeg har i går skriftligt besvaret et spørgsmål fra fru Eva Rothenborg om samme emne, og jeg kan indskrænke mig kort til at

gentage de synspunkter, jeg har gjort rede for i dette svar.

Efter lægelovens § 9 er en læge forpligtet til at iagttage tavshed om, hvad han under udøvelsen af sit kald erfarer eller får formodning om angående privatlivet tilhørende hemmeligheder, medmindre han ifølge lovgivningen er forpligtet til at udtale sig, eller medmindre han handler i berettiget varetagselse af en almen interesse eller af egen eller andres tarv.

Tavshedspligten omfatter altså kun forhold, der tilhører privatlivet, og den gælder ikke tilfælde, hvor lægen efter lovgivningen ligefrem har en pligt til at udtale sig. Som eksempel på sådanne pligtmæssige udtalelser kan jeg nævne bestemmelsen i straffelovens § 141, der foreskriver en almindelig anmeldelsespligt med hensyn til visse påtænkte alvorlige forbrydelser. Lovgivningen indeholder ikke bestemmelser, der pålægger læger eller andre nogen pligt til at anmelde begåede forbrydelser. Derimod er der i retsplejelovens § 170 hjemmel til i visse tilfælde at pålægge en læge at udtale sig, idet retten kan bestemme, at lægen skal afgive vidneforklaring. Betingelserne herfor er ret snævre, og i retspraksis har man været tilbageholdende med at bringe bestemmelsen i anvendelse.

Bortset fra tilfælde, hvor særlige lovbestemmelser således får betydning, er lægen altså ikke forpligtet til at indberette eller videregive oplysninger om en patients private forhold. Men det udelukker ikke, at han efter omstændighederne kan have en ret til at udtale sig, bl. a. hvis han derved handler i berettiget varetagselse af almen interesse.

Om lægen i medfør af denne bestemmelse er berettiget til uanset tavshedspligten at give politiet oplysninger om f. eks. en patients identitet, hvis han ved eller har formodning om, at patienten har begået en forbrydelse, må bero på de konkrete omstændigheder, hvor navnlig forbrydelsens omfang og grovhed samt omstændighederne ved henvendelsen til lægen må indgå i afvejningen. Man kan derfor ikke opstille faste retningslinjer for, hvornår en læge uanset tavshedspligten kan anmelde en formodet lovovertræder til politiet.

Efter min opfattelse behøver det dog ikke i almindelighed at være i strid med lægens